

(COE) KÖY VE KENT ARASINDAKİ DENGEDEN KIRSAL CANLANDIRMA POLİTİKALARINA İLİŞKİN İLKE KARARI (73/3) Avrupa Konseyi

(COE-Resolution on rural revival policies in the balance between town and country (73/3), 19 January 1973)

(Bakan Vekilleri tarafından 19 Ocak 1973 tarihinde Bakan Vekilleri'nin 217. toplantısında kabul edilmiştir.)

Bakanlar Komitesi,

1. Avrupa Bölgesel Planlamadan Sorumlu Bakanlar Konferansı (ilk konferansın son ilke kararı, Bonn, 9-11 Eylül 1970) doğrultusunda, endüstrileşmiş şehirsiz alanlar ile etrafındaki kırsal alanlar arasındaki farklılıklarda Avrupa'daki ekonomik ve sosyal genişleme ile herhangi bir azalma görülmediğini kaydederek;

2. Avrupa Yerel Yönetimler Konferansı'nın kırsal nüfusun azalmasından kaynaklanan sorunlar ile köy ve kent arasındaki dengede kırsal canlandırmaya ilişkin 63 sayılı İlke Kararı'na ve bu kararın zengin ve fakir alanlar arasındaki açıklığın bazı durumlarda arttığını ve göreceli azalmanın en güçlü olduğu alanların genellikle tarımsal ve kırsal alanlar olduğunu ortaya koyan niteliğine odaklanarak;

3. Kırsal alanlardaki nüfus azalmasının engellenmemesi halinde aşağıdaki alanlar için birçok açıdan dezavantaj getireceğini göz önünde bulundurarak:

- yerel insan kaynaklarının ve ekonomik kaynakların yetersiz kullanımı sonucunda terk edilmiş kırsal alanlar;
- insan ve doğa arasındaki dengenin bozulması sonucunda, yerel nüfusun yeterli alan kullanım ve koruma düzeyine erişemediği kırsal alanlar;
- nüfus azalmasının alanda geleceğe yönelik bütün imkanları tehlikeye sokacak düzeye eriştiği bazı mahrumiyet bölgeleri;
- artan yoğunlaşma ve dolayısıyla artan parasal ve sosyal maliyetler getiren endüstriyel yoğunlaşma görülen alanlarda,

4. Tarım işçilerinin sayısının azalması yeni-endüstriyel toplumun evriminin kaçınılmaz bir sonucu olsa da, kırsal alanlardaki nüfus azalmasının kontrol altına alınabilir ve alınması gereken bir olgu olduğunu göz önünde tutarak;

5. Bununla beraber, ulusal servetin eşitlenmesi ve yeniden dağıtılması için kullanılan makine donanımının şehirlere yönelen ve kırsal alanlara zarar veren mevcut ekonomik akışı durdurmaya yeterli olmadığını not ederek;

6. Ayrıca, var olan birçok göstergenin köyden kente göçün yalnızca ekonomik etmenlerden kaynaklanmadığına, aynı zamanda sosyal sebeplerle de tetiklendiğine işaret ettiğini not ederek;

A. Avrupa Konseyi'ne üye hükümetlere, her ülke ve her bölgenin kendine özgü koşullarına uygun görüldüğü sürece, aşağıdaki uygulamaları tavsiye eder:

1. Çeşitli alanlar arasındaki refah farklılıklarını azaltmak, daha iyi bir etkinlik dağılımı sağlamak ve çevre kalitesini korumak amacıyla, hem kentsel hem de kırsal alanlarda dengeli bir gelişim politikası uygulamak. Bu politika aşağıdaki hususlardan oluşabilir:

(i) fiziksel, ekonomik ve sosyal planlama dâhil olmak üzere, bölgesel planlamayı geliştirmeye yönelik çabaları arttırmak;

(ii) kentsel ve kırsal alanlardaki yerel ve bölgesel kaynakları dengelemek amacıyla, etkinlik konumlandırma sürecini etkilemek ve özellikle de kırsal nüfusa tanınan ekonomik ve bütçesel aktarımları arttırmak için parasal adımlar atmak;

(iii) yeterince geniş bir nüfus için yaşam alanı olarak kalması gereken kırsal bölgelerin çekici gücünü arttırmaya yönelik önlemlerin teşvik edilmesinde temel oluşturan öncelikli koşulları sağlamak;

(iv) iletişim ve ulaşım ağlarının genişletilmesi ve büyük, orta-büyükte ve küçük kırsal merkezlerin geliştirilmesi süreçlerini, kırsal nüfusun bu merkezlerin sunacağı hizmet ve olanaklardan kolaylıkla yararlanmasını sağlayacak şekilde koordine etmek;

(v) kırsal canlandırma önlemlerini, bölgesel genişleme politikası içerisine bütünleştirmek;

2. Aşağıdaki amaçlar doğrultusunda verimli, merkezleştirilmiş, bölgesel yapıların kurulmasını teşvik etmek:

- (i) nüfusu ve bu nüfusun vekillerini kırsal canlandırma politikaları hakkında bilgilendirerek, yerel girişimcilik ruhunu desteklemek ve bölgesel yönetimlerin önemini vurgulamak;
- (ii) genel bölgesel planlama projelerinin oluşturulması için en uygun bölgesel çerçeveyi yaratmak;
- (ii) yerel ve bölgesel yönetimlerin, gelişim programlarının uygulanmasında büyük ve belirleyici bir rol oynamasına izin vermek;

3. Yerel yönetimleri kırsal canlandırma sürecinin yerel liderleri olarak taşıdıkları yeri doldurulamaz görev için hazırlamak üzere, bu yönetimlerin yapılarını güçlendirmek üzere tasarlanmış yerel devlet reformları uygulamak.

Bu reformlar aşağıdaki amaçlar doğrultusunda şekillendirilebilir:

- (i) yerel yönetimleri ve yerel yönetim gruplarını, canlandırma planları dâhilindeki nüfusun katılımı için ayrıcalıklı bir çerçeve haline getirmek;
- (ii) yerel yönetimler düzeyinde, nüfusun tercihlerini göz önünde bulunduran ve ilgili bütün birimlerin birlikte hareket edeceği şekilde tasarlanan yerel kırsal gelişim planlarının oluşturulmasını desteklemek;
- (iii) kırsal bölgelerdeki yerel yönetimlerin kaynaklarını ve kredi olanaklarını geliştirmek;
- (iv) merkezi ve bölgesel yönetimlerin yardımıyla, yerel yönetimleri yeni kırsal birimlerin eylemleri için gereken maddi ve idari olanaklarla, özellikle de yapmaları gereken çalışmalar için özel olarak eğitilmiş yetkin çalışanlarla donatılmasını sağlayacak şekilde modernleştirilmesi çabalarını teşvik etmek;

4. Kırsal canlandırma için özel önlemler geliştirmek:

- (i) aşağıdaki adımlar ile tarımsal yapıda köklü değişiklikler sağlamak:
  - kırsal yöreye uygun üretim kuvvetlerini arttırmak;
  - çiftliklerin boyutunu ve üretim yapısını her bölgenin gerçek ve varsayılan kaynaklarıyla orantılı bir şekilde geliştirmek veya değiştirmek için model planlar oluşturmak;
  - donanım ve makinelerin bakımı ve değişimi için yatırım yardımında bulunarak, tarımın modernleşmesini desteklemek;
  - çiftçilerin kazançlarının ve erişebildikleri sosyal hizmetler ile kırsal alan nüfusunun çoğunluğunun ekonomik ve sosyal koşulları arasında olabildiğince yakın bir bağdaşıklık kurmaya yönelik bir politika geliştirmek;
  - tarım ürünlerinin işlenmesi sürecini modernleştirmek ve tarım ürünlerinin ticaretini standartlaştırmak;
  - yerel endüstrileri ve ürünlere ilişkin ekonomik beklentileri, toprak koruma ve orman ve kır alanlarının onarımı ve gereklilikleri ile aynı doğrultuda şekillendirebilecek bir politika geliştirmek;
  - aile çiftliklerine yeterli teknik eğitim sağlayarak katkıda bulunmak;
- (ii) kırsal alanlardaki endüstrinin merkezleştirilmesi için aşağıdaki hususları kapsayan uygun bir politika:
  - uygun konumlandırılmış bölgesel büyüme merkezlerinin, etrafındaki alanlarda yaşayan yerel nüfus için birer istihdam ve sosyal hizmet merkezi, birer ekonomik ve kültürel merkez olarak hizmet verecek şekilde geliştirilmesine yardımcı olmak;
  - endüstrileşme projelerini her bölgenin yapısal sorunları temelinde koordine etmek ve söz konusu yüklenicilerin olası destek türleri hakkında genel bir fikir edinmesine izin vermek;
  - yerel çerçeveye uyumlu olan ve istihdam ile ticaret alanında istenen eğitim ve gelişim sonuçlarını verecek şekilde seçilen endüstrileri uygun konumlarda kurmak;
  - doğrudan yatırım primleri, özel Devlet kredileri, özel krediler için Devlet garantileri, düşük faiz oranları ve vergi imtiyazları ile endüstrilerin kurulması ve genişlemesi için mali destek sağlamak;
  - geniş endüstriyel alanlar bölgesel düzeyde gerçekleştirilen planlama sürecine dahil olduğu sürece, donanımlı endüstriyel alanların temini;
- (iii) kırsal alanlardaki hizmet yapılarının, eğitim, sağlık hizmetleri ve sosyokültürel olanaklar gibi kamu hizmetlerinin standardını ve kalitesini yükseltmek ve aşağıdaki amaçlara ulaşmak üzere geliştirilmesi:
  - kentsel ve kırsal alanlardaki tesislerdeki, özellikle de hizmetlerini komşu kırsal alanlara da

ulaştırabilen merkezlerdeki eğitim tesislerindeki ciddi eşitsizlikleri gidermek;

- aynı bölgesel genişleme amaçlarını güden diğer planlarla uyum içerisinde olmak üzere, hizmet geliştirme planları oluşturarak, kırsal alanlardaki uzun süreli ekonomik beklentileri geliştirmek;

(iv) özellikle aşağıdaki nitelikleri taşıyan kırsal alanlarda tutarlı bir mesleki eğitim politikası geliştirmek;

- tarım işçileri ve gençler için mesleki eğitim, ileri eğitim ve yeniden eğitim tesisleri ile bu eğitimleri alan kişiler için iř fırsatları;

- doğru yapılandırılmamış ileri eğitim iř fırsatlarının daha yoğun olduğu kentsel alanlara göçü arttıracadı için, yerel ve bölgesel istihdam ihtiyaçlarına uygun eğitimler;

- kamu yetkililerince harçlık, kredi ve okul ücretlerinde veya seyahat giderlerinde geri ödeme gibi yollarla sağlanan doğrudan yardım;

- yerel ve bölgesel yönetimlerce, çiftçilikle uğraşan nüfusa gençler için mesleki eğitim ile çiftçiler için ileri eğitim konusunda yoğun bilgi aktarımı;

(v) hem tarım dışında yeni iř alanları yaratmak hem de yerel topluluklara ve kırsal alan sakinlerine yararlı olacak ekonomik alış-verişleri desteklemek amacıyla, turizm ve eğlence alanlarının geliştirilmesi;

- mevcut alanın kullanımı dahilindeki çeşitli ilgi odakları arasında denge kurulması: tarım, ormancılık, balıkçılık, ulaşım, boş zaman uğraşıları, turizm, bilim, mimari ve arkeoloji;

- ilgili yerel yönetimlerle yakın ilişkiler içerisinde, yerel yeniliklerin kabul edilmesini kolaylaştıracak ve ormancılık ya da doğa rezervlerinin gelecek nesiller için korunmasını sağlayacak yatırım programları ve bayındırlık işleri (doğa parkları) dahil olmak üzere, çeşitli imkanların sağlanması için planların hazırlanması;

- alandaki nüfusun turizm olanaklarının sağlanmasında etkin bir rol oynamasını sağlamak için, kamu yetkililerince yerel inisiyatiflere doğrudan parasal destek sağlanması.

Öğrenci Çevirmen: Gökçe Katkıcı

Öğrenci Proje Asistanı: İrem Uygur